

Дидактичні ігри «В ліс за грибами»

Мета гри: формувати у дітей уявлення про кількість предметів «один - багато», активізувати в мові дітей слова «один, багато».

Хід гри: запрошуємо дітей в ліс за грибами, уточнюємо, скільки грибів на галявині (багато). Пропонуємо зірвати по одному. Запитуємо у кожної дитини, скільки у нього грибів. «Давайте складемо всі гриби в кошик. Скільки ти поклав, Саша? Скільки ти поклав, Міша? Скільки стало грибів у кошику? (багато) скільки грибів залишилося у вас? (жодного).

«Будиночки для ведмежат»

Мета гри: розвивати вміння дітей порівнювати два предмети за величиною, активізувати в мові дітей слова «великий-маленький».

Хід гри. Вихователь каже: «Хлопці, я вам зараз розповім цікаву історію. Жили - були два ведмедика, і ось одного разу вони вирішили збудувати собі будиночки. Взяли стіни і дахи для будиночків, але тільки не зрозуміють, що робити далі. Давайте ми їм допоможемо зробити будиночки. Подивіться, які у нас за величиною ведмежата? Який цей ведмедик за величиною, велика чи маленька? Який ми йому будемо робити будиночок? Яку ти візьмеш стіну, велику чи маленьку? Яку треба взяти дах? А цей ведмедик який за величиною? Який йому треба зробити будиночок? Яку ти візьмеш дах? Якого вона кольору? Давайте біля будиночків посадимо ялинки. Ялинки однакові за величиною чи різні? Де ми посадимо високу ялинку? Де посадимо низьку ялинку? Ведмежата дуже раді, що ви їм допомогли. Вони хочуть з вами погратися».

Консультація для батьків «Математика - це цікаво»

Часто чуєш, як дитина схвалюваний дорослим заявляє, що вмє рахувати до 10, до 20. Починаючи вважати, він поспішати, пропускає числівники. Дорослі йому підказують, а дитина механічно повторює все сказане за ними. Постає питання: чи Дійсно дитина вмє рахувати? Звичайно, немає. Тут на обличчя механічне запам'ятовування числівників, за яким немає головного розуміння. Навчати дошкільнят початкам математики, безумовно, необхідно. Особливо гостро це питання постає зараз, коли перед педагогами та психологами поставлено завдання створити передумови для переходу на навчання дітей з 6 річного віку. Дошкільника необхідно вчити так, щоб світ, що оточує його, ставав зрозуміліше.

Батьки покликані допомогти йому в цьому, показати суттєві взаємозалежності, вчити міркувати, порівнювати, співставляти. Зауважимо, що більшість батьків, перш за все, вчать дітей рахувати до 10, 20 і більше. Доведеться засмутити їх. Найчастіше такі знання дітей є марними, тому що дитина механічно запам'ятав назви і порядок числівників, натренувався у так

званому відверненому рахунку. Як правило, при цьому у дітей відсутнє уявлення про числа.

Як же слід вчити дитину рахувати? Як домогтися, щоб рахунок для нього був не набором слів, завчених в певному порядку, а залишався б на розумінні сенсу числа? Ще в молодшій групі дитина навчився визначати різну кількість предметів словами «один» і «багато». У віці від 4 до 5 років програмою дитячого садка передбачено навчання рахунку до 5 на основі порівняння 2-х множин. Так, наприклад, маючи однорідні іграшки, можна показати дітям, що ми маємо багато звірят, але серед них 2 зайця менше ніж 3 ведмеда; 1 лисичка менше ніж 2 зайця. Є багато ляльок. Запропонуйте дізнатися: «Більше маленьких ляльок або великих». Знайомство з кожним новим числом здійснюється на основі порівняння 2-х множин. Ви ставите два ряди предметів так, щоб кожен з них знаходився строго один під іншим. Дитина, порівнюючи кількість предметів, без рахунку визначає, де їх більше, а де менше. Після цього ви називаєте нове числівник. Зелених кубиків - 1, а червоних кубиків - 2. 2 більше, ніж 1, 1 - менше, ніж 2. Таким же способом познайомте дитину з числами 3, 4, 5.

Не забувайте: наша мета сформувати у дитини до початку шкільного навчання поняття про числівників, про натуральному ряді чисел, а не просто навчити рахувати. Для рахунку треба брати предмети без відволікаючих деталей, предмети повинні бути взаємопов'язані (ялинки - гриби), (метелики - квіти). Предмети повинні бути знайомі дітям: гудзики, палички тощо, (без прикрас). Покажіть дітям, що вважати предмети зручніше правою рукою в напрямку зліва - направо, під час рахунку кожне слово - числівник треба співвідносити тільки до одного предмету (считаемые предмети не називають), показ вихователя. Дуже важливо навчити дитину розуміти, що «три» в даному випадку не до назви останнього предмета, а до всієї сосчитанной групі предметів. Потрібно називати предмети, узгоджуючи їх найменування з числівником у роді, числі та відмінку: «Тут 2 кубики», «Всього 3 яблука», «На картці 5 грибів». З початок називають числівник потім іменник. Коли дитина вчиться рахувати предмети, він може пересувати їх рукою. Потім можна перейти до рахунку без руху рукою - візуально. Для вправ у рахунку можна брати різний наочний матеріал: іграшки, пізніше - геометричні фігури (кола, квадрати, трикутники). Вправи потрібно урізноманітнити, ставити різні завдання. Наприклад, дорослий ставить на стіл 2 матрьошки і 2 пірамідки. Питає: «Скільки тут матрьошок? Скільки тут пірамідок?» «Яких іграшок більше? Менше? Як зробити, щоб пірамідок стало більше? (робить) Зроби? Скільки стало пірамідок? Іграшок тепер менше? Чому? Як зробити, щоб іграшок знову стало порівну». Подібні вправи можна провести з різними іграшками, на вулиці і з природним матеріалом: гілочки, шишки, камінчики, палички і т.д.

Головну увагу приділяйте діям дітей, тому, як вони відповідають на поставлені вами питання. Не квапте дитину і самі не поспішайте підказувати. Нехай дитина розвиває своє мислення, привчається до самостійності.

Покажіть дітям, що число не залежить від величини предметів (2 дорослих стільця і 2 дитячих стільця, 3 великих і 3 маленьких ляльок). Діти нерідко пов'язують кількість предметів з їх просторовим розташуванням, думають, що якщо якісь речі займають багато місця, то їх за кількістю більше, ніж тих, які займають мало місця. Потрібні такі вправи, коли ви пропонуєте дитині вважати 2 групи предметів, по-різному їх розставляйте.

Наприклад: у верхньому рядку 3 ялинки, розташовані далеко один від одного, а в нижньому рядку 4 грибка - близько розташовані. Чого більше грибів або ялинок? Як це можна дізнатися? Порахувати, а можна і по-іншому: поставити під кожен ялинку один грибок і т. д. вчіть дитину відраховувати або приносити вказане вами кількість предметів: відрахуй 3 гудзики, принести стільки ж кубиків, скільки я поставила на стіл? Принеси стільки ж пірамідок, скільки ялинок я намалювала? Корисно вважати предмети на дотик, з закритими очима (скільки картоплин у мисці? Скільки ягід мама поклала руку і т. д.). з задоволенням діти будуть вважати і звуки: Скільки разів сплеснула в долоні? Скільки разів стукнув ціпком у барабан? Поклади стільки квадратиків, скільки звуків почуєш? Треба вважати вголос - 1, 2, 3.

Для закріплення кількісних уявлень дітей пограйте з ними в такі ігри:

- **«ЩО БУВАЄ ПО 2?»**

Мета гри: вправляти дітей в рахунок до 2.

На стіл покладіть 15 - 20 паличок. Дорослий і дитина по черзі називають ті предмети, які завжди бувають тільки по 2 (черевики, панчохи). За кожен правильну відповідь гравець бере зі столу 2 палички.

Правила гри:

1. Якщо відповідь неправильна - палички брати не можна.
2. Виграні палички кожен гравець відраховує самостійно.
3. Гра закінчується, коли на столі не залишиться паличок, тоді гравці порівнюють прийомом додатки палички і визначають переможця.

Гру можна спростити: називати предмети, яких може бути 2: огірки, олівці і т.д.

Ускладнити: називати те, чого не буває по 2: лапок у кішки, носов у людини, ніжок у табурета.

Коли дитина познайомиться з іншими числами, моно провести аналогічні ігри: «Що буває по 3, по 4».

- **«ДОРУЧЕННЯ»**

Мета гри: вправляти дітей в умінні відраховувати предмети по названому числу.

Дорослий називає знайоме дитині число, дитина приносить таку ж кількість іграшок. Потім число називає дитина, а доручення виконує дорослий.

Правильність виконання завдання перевіряє той, хто його дав. За кожне правильно виконане доручення гравець отримує фішку (дрібний предмет). Після гри порівнюють кількість набраних фішок і визначають переможця.

Правила гри:

1. Число називають тільки один раз.

2. Той, хто неправильно виконав доручення, виконує його вдруге. Дорослому потрібно помилятися, але не більше, ніж на одиницю (принеси 5 предметів замість 4).

Продовжуйте вчити дітей розрізняти і словесно позначати величину предметів. Якщо дитина добре порівнює за величиною 2 предмета, упрощайте в порівнянні з величиною 3 предметів.

Головну увагу слід направляти на величину середнього предмета. Добре вам допоможе казка «Три ведмеді». Запитайте у дитини: Хто найбільший? Хто самий маленький? А яка за величиною Настасья Петрівна? Запропонувати підібрати для них стільці, посуд. Покажіть дитині 3 кольорових олівців різної довжини. Запитайте про середню олівці. Який він по довжині? (Середній) Довгий, короткий, коротше, довше - знайомите з цими поняттями.

Порівняйте товщину книг в різних обкладинках. Дитині буде легше пояснити про яку книгу йдеться.

Вчіть дитину розташовувати предмети у порядку зменшення їх розміру: великий, менший, найменший, потім у порядку зростання. Для закріплення уявлень дітей про величину можна використовувати ліплення, малювання, аплікацію.

Зразкові завдання: вылепи три грибка різної величини, намалюй високе і низьке дерево, з кіл різного розміру наклеї пірамідку і т. д. пограйте з дітьми в такі ігри:

- **«МАГАЗИН»**

Мета гри: вправляти дітей в умінні розрізняти величину предметів, активно використовувати в мовленні слова: довгий - короткий, низький, широкий, вузький, великий - маленький.

Для гри підбираються іграшки і предмети різних розмірів, наприклад: велика і маленька ляльки, довга і коротка стрічки, широка і вузька ліжечка, висока і низька каструльки. Дорослий - продавець, дитина - покупець. Щоб купити іграшку, дитина повинна назвати її величину: «Дайте, будь ласка, довгу лінійку», «Мені потрібна висока пірамідка» і т. д.

Основне правило гри: іграшка або річ видається покупцю тільки в тому випадку, якщо вказана її величина.

- **ПО ПОРЯДКУ»**

Мета гри: вправляти дітей в умінні розставляти предмети в порядку зниженні або зростання їх величин.

На столі має бути 10 - 15 предметів різної величини (кільця, пірамідки, матрьошки, паперові гуртки). За сигналом дорослий і дитина бере по одному предмету і розкладає їх за величиною (від найменшого до найбільшого і навпаки). Про порядок розташування домовляються заздалегідь. Виграє той, хто, маючи предмети в ряд, зробив менше помилок і закінчив свій ряд швидше.

Правила гри:

1. Брати в руку по одному предмету.
2. Обраний предмет не можна класти назад, але можна змінити його розташування в своєму ряду.

Діти вже знайомі з геометричними фігурами: коло, квадрат, прямокутник, трикутник. Закріплювати знання дітей про форму в різних видах діяльності: запропонуйте намалювати квадратний хустинку, прямокутна рушник, чотирикутний і трикутний прапорець. Навчайте дітей правильно називати форми, які використовуються при будівництві: куб, циліндр, куля. Для закріплення геометричних уявлень дітей пограйте в такі ігри:

- **«ЗНАЙДИ ТРИКУТНИК»**

Мета гри: вправляти дітей в умінні розрізняти трикутник серед інших геометричних фігур. У кожного гравця перед початком гри 15 - 20 різних геометричних фігур, серед яких 8 - 10 трикутників. За сигналом гравці вибирають трикутники і розкладають їх у ряд. Виграє той, хто першим вибрав всі трикутники. Гру можна змінити: вибирати квадрати, прямокутники, кола.

- **«ХТО ШВИДШЕ»**

Мета гри: вправляти дітей у розрізненні знайомих геометричних фігур. До початку гри у кожного граючого 10 - 20 штук різних геометричних фігур. Їх змішують і закривають аркушем паперу. По сигналу кожен гравець відкриває свої фігури і розкладає їх у ряд: ряд квадратів, ряд - кіл і т. д. Виграє той, хто швидше і без помилок викладе 4 ряди.

Правило гри: починати викладати фігури тільки після сигналу.

Продовжуйте практикувати дітей в умінні орієнтуватися в просторі.

Найзручніше це робити в повсякденному житті, надавши вправі ігровий характер або форму доручення: «Підійди до серванта і принеси ту чашку, що стоїть праворуч», «що ти бачиш праворуч від себе?» і т. д.

Слід вчити дітей орієнтуватися в часі, розрізняти частини доби (ранок, день, вечір, ніч); користуватися словами: сьогодні, вчора, завтра, швидко, повільно.

Зверніть увагу дітей на зміну частин доби: настає вечір, скоро буде ніч, завтра підемо в кіно. Цю книгу ми читали вчора.

До 5-ти років діти повинні розрізняти і називати: коло, квадрат, прямокутник, незалежно від розміру або кольору фігур. Розрізняти і називати куля, куб, циліндр, правильно користуватися словами, які позначають просторові напрями і час.

Якщо хочете навчити дитину рахувати, купіть 3 види дрібних іграшок по 10 штук (качечки, грибки тощо) або наберіть з природного матеріалу (шишки, горіхи, жолуді, камінчики).

Дидактична гра «Малюємо картину»

Цілі гри:

- Розвивати художньо-творчі здібності дітей.
- Розвивати композиційні уміння, уміння розташовувати зображення по всьому листу.
- Розвивати вміння дотримуватися пропорції при передачі образів.
- Закріплювати вміння передавати положення предмета в просторі на аркуші паперу.

Опис гри: діти викладають сюжетну картину на задану тему.

